

Invest
Lithuania

Vilniaus regiono pasirengimas investicijoms

2020 Lapkritis

**„Investuok
Lietuvoje“ veikla ir
pagrindinės sritys
investicijų
pritraukimui**

Tiksliniai TUI pritraukimo sektoriai

PASLAUGŲ CENTRAI

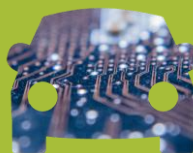
- Finansai
- HR
- IT sistemų aptarnavimas
- Analitika
- Klientų aptarnavimas

Booking.com

Danske Bank

Nasdaq

WESTERN UNION WU

GAMYBA

- Automobilių komponentai
- Pramoniniai įrengimai

Continental

Kitron

HELLA

DOVISTA®
windows and doors

INTERSURGICAL
COMPLETE RESPIRATORY SYSTEMS

IKEA

GYVYBĖS MOKSLAI

- Biotechnologijos
- Medicininių komponentų gamyba

ThermoFisher
SCIENTIFIC

Hollister

biotechpharma

TEVA Sicor Biotech UAB

TECHNOLOGIJOS

- FinTech
- Programinės įrangos R&D
- Kibernetinė sauga
- Žaidimų kūrimas
- Duomenų analitika

Wix.com

unity

db DEVBRIDGE
GROUP

Uber

Revolut
GLOBAL MONEY APP

adform

Sėkmė pritraukiant investicijas = regiono pasirengimas

Investuotojo pritraukimo kelias

1

Ilgasis šalių sąrašas

2

Trumpasis šalių sąrašas

Investuotojo sprendimas

Pagrindinės regiono konkurencingumo sritys

Žmogiškieji ištekliai ir įgūdžiai

NT pasiūla ir infrastruktūra

Viešasis valdymas,
pasiekiamumas ir žinomumas

Žmogiškieji ištekliai

Regiono pasirengimas investicijoms žmogiškųjų išteklių rengimo srityje

Studijuojantieji inžinerinės pramonės specialybes (AM ir PM)

Vykdomi talentų pritraukimo veiksmai

Aktualių AM programų, atitinkančių verslo poreikius dalis (remiantis kokybiniu įmonių vertinimu)

Vykdomi profesinio orientavimo veiksmai

Aktualiose PM programose besimokančiųjų pameistrystės forma dalis

Skatinami užsienio kalbų mokymosi veiksmai

Besimokančių aktualias specialybes Vilniaus regione – per mažai

ESAMA SITUACIJA

	PROFESINIS MOKSLAS	AUKŠTASIS MOKSLAS
	Vilniaus regionas	Vilniaus regionas
Bendras studijuojančiųjų skaičius	6987	53235
Inžinerinei pramonei aktualiose specialybėse	205	1316
Dalis nuo visų studijuojančiųjų	1,6 %	2,5%

SIŪLOMI SPRENDMAI

- Diegti inžinerinei pramonei aktualias specialybes profesinėse ir aukštosiose mokyklose bei siekti pritraukti kitų miestų aukštųjų mokyklų padalinius su aktualiomis studijų programomis;
- Kurti naujus profesinius standartus PM;
- Sukurti sektorinių kompetencijų platformą prie RPT

GERIEJI PAVYZDŽIAI

- Alytaus ir Visagino profesinio rengimo centrų bendrai vykdomas naujo profesinio standarto kūrimas
- Regioninių kompetencijų centrai Suomijoje, Airijoje

Besimokančių aktualias specialybes Vilniaus regione – per mažai

ESAMA SITUACIJA

	PROFESINIS MOKSLAS	AUKŠTASIS MOKSLAS
Bendras studijuojančiųjų skaičius	Vilniaus regionas 6987	Vilniaus regionas 53235
Inžinerinei pramonei aktualiose specialybėse	205	1316
Dalis nuo visų studijuojančiųjų	1,6 %	2,5%
IRT aktualiose specialybėse	383	4784
Dalis nuo visų studijuojančiųjų	5,4 %	9 %

SIŪLOMI SPRENDMAI

- Diegti inžinerinei pramonei aktualias specialybes profesinėse ir aukštosiose mokyklose bei siekti pritraukti kitų miestų aukštųjų mokyklų padalinius su aktualiomis studijų programomis;
- Kurti naujus profesinius standartus PM;
- Sukurti sektorinių kompetencijų platformą prie RPT

GERIEJI PAVYZDŽIAI

- Alytaus ir Visagino profesinio rengimo centrų bendrai vykdomas naujo profesinio standarto kūrimas
- Regioninių kompetencijų centrai Suomijoje, Airijoje

Aukštojo mokslo atitiktis verslo poreikiams

ESAMA SITUACIJA

Moksleiviai neturi informacijos, kurios studijų programos yra iš tiesų aktualios rinkai ir atitinka darbdavių poreikius

Dalies inžinerinių studijų programų turinys neatitinka šiandienos rinkos tendencijų

Verslas nėra pakankamai įtrauktas tobulinant studijų programas bei prisidedant prie studijų kokybės gerinimo

Mažėjantys stojimai į inžinerinei pramonei aktualias specialybes, kadangi rinkos poreikių neatitinkančių programų absolventai nėra paklausūs

SIŪLOMI SPRENDMAI

- Vykdyti aukštojo mokslo studijų programų peržiūrą kartu su verslo įmonių atstovais
- Atlikti konkrečių specialybių atvejų analizes, kodėl studentai nesirenka atitinkamų inžinerinių programų
- Skatinti bendras verslo/savivaldos/švietimo įstaigų marketingines populiarinimo kampanijas aktualioms specialybėms

INVESTORS' SPOTLIGHT VILNIUJE

12

Programų peržiūrėta nuo 2015 m.

7

Programų gavo įvertinimą nuo 2015 m.

3

Programos aktualios inžinerinei pramonei

4

Programos aktualios paslaugų centrų sektoriui

Aktualiiose profesinio mokslo programose besimokančiųjų pameistrystės forma dalis

ESAMA SITUACIJA

82%

įmonių susidūrė su reikalingas kompetencijas ir įgūdžius turinčių darbuotojų trūkumu¹

!

Įprastas PM programas baigę moksleiviai dažnai neturi reikiamų praktinių įgūdžių, kurie reikalingi būtent tai specifinei darbo vietai

!

Rengiami ne visiškai rinkos poreikius atitinkantys specialistai, kuriuos įmonės turi papildomai apmokyti

!

Įmonėms reikalingas greitas specialistų rengimas

Vilniaus regione tik **Elektrėnų profesinio mokymo centro** mokiniai apmokomi naudojant pameistrystės modelį

SIŪLOMI SPRENDMAI

- Įsitraukiant savivaldai, skatinti aktyvesnį verslo ir švietimo bendradarbiavimą. Toks modelis galėtų būti plėtojamas per savivaldybėse įdiegtą vieno langelio aptarnavimo sistemą tik verslo klausimams ar įsteigtą kompetencijų platformą prie Regiono plėtros tarybos, skirtą analizuoti ir prognozuoti žmogiškojo kapitalo poreikį ir paklausą regione.

PAMEISTRYSTĖ VISAGINO TECHNOLOGIJOS IR VERSLO PROFESINIO MOKYMO CENTRE 2019 m.

7 Dalyvavusios įmonės

81 Mokinys apmokytas pameistrystės modeliu

77 Iš jų – inžinerinės pramonės darbo vietose

Aukštos kvalifikacijos žmogiškųjų išteklių pritraukimo veiksmai

ESAMA SITUACIJA

123

Lietuvos vieta pasauliniame konkurencingumo indekse pagal talentų pritraukimą ir gebėjimą juos išlaikyti¹

91%

Investuotojų teigia, jog trūksta kvalifikuotos darbo jėgos²

Darbuotojai iš užsienio šalių – vienas iš būdų padidinti kvalifikuotos darbo jėgos skaičių

Siekiant į regioną pritraukti gyventojus, būtina suformuoti darbei patrauklios aplinkos įvaizdį, skleisti informaciją apie karjeros ir gyvenimo galimybes regione

GALIMI SPRENDMAI

TALENTŲ PRITRAUKIMO PROGRAMA

1. Finansinės paskatos dėstytojams
2. Stipendijos aktualių sričių studentams pritraukti
3. Priemonės, skatinančios studentą pasilikti regione
4. Atvykstančiųjų į regioną konsultavimo paslaugos vieno langelio principu
5. Sudarytos galimybės lankyti darželį arba mokyklą anglų kalba
6. Atvykstančiųjų integracijos didinimo veiksmai
7. Ryšio su išvykusiais palaikymas

GERIEJI PAVYZDŽIAI

- **Klaipėdoje** – verslo atstovų kuriamas fondas, kurio tikslas – pritraukti dėstytojus
- **Panevėžio** mieste 30 tūkst. Eur. planuojama skirti studentų stipendijoms ir dėstytojų pritraukimui į regioną
- **Tauragėje** – programa, skirta skatinti studijuoti regionui aktualias programas, po studijų grįžtant dirbti į Tauragės regioną
- **GO Vilnius** (Welcome to Vilnius), Kaunas IN (Relokacijos gidas) vykdomos atvykusiųjų integracijos programos
- **Vilniuje, Kaune** – sudarytos galimybės užsieniečių vaikams lankyti darželius anglų kalba
- Ryšio palaikymui su išvykusiais – forumai ir kitos iniciatyvos

Šaltinis 1: Pasaulinis konkurencingumo indeksas (GCI)

Šaltinis 2: Lietuvos Investuotojų Pasitikėjimo Indeksas, 2018 I ketv. Kvalifikuotos darbo jėgos pasiūlos Lietuvoje vertinimas

Profesinis orientavimas / ugdymas karjerai

ESAMA SITUACIJA

53

ties pilnų etatų skirta karjeros konsultantams visose Lietuvos mokyklose

248211

ties mokinių gauna profesinio orientavimo paslaugas

4 683

ties moksleivių tenka vienam karjeros specialisto etatui

1,1

€ skiriama vidutiniškai vienam mokiniui

0

Ties atskirų etatų karjeros specialistams yra sukurta Vilniaus regione

Šaltinis 1: Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indeksas, 2018 m. IV ketv., Investuotojų forumas

Šaltinis 2: Lietuvos Investuotojų Pasitikėjimo Indeksas, 2018 I ketv. Kvalifikuotos darbo jėgos pasiūlos Lietuvoje vertinimas

GALIMI SPRENDMAI

PROFESINIO ORIENTAVIMO PROGRAMA

- Vykdyti profesinio veiklinimo programas, tokias kaip šešėliavimas, ankstyvoji gamybinė praktika vyresniųjų klasių mokiniams (10-12 kl.)
- Įrengti robotikos / STEAM klases bendrojo lavinimo mokyklose bei užtikrinti regioninio STEAM centro pasiekiamumą
- Vykdyti pedagogų ir tėvų švietimą profesinio orientavimo klausimais
- Sukurti mokinių karjeros planavimo ir profesinio kelio stebėsenos sistemą

GERIEJI PAVYZDŽIAI

Šiaulių mieste – platus profesinio orientavimo veiklų įgyvendinimo ir stebėsenos paketas:

- Pilni etatai karjeros konsultantams
- Švietimo centre dirba koordinatorius profesiniam orientavimui
- Vykdomos profesinio orientavimo veiklos, įtrauktos visos mokyklos
- Mokinių karjeros kelio stebėsenos sistema įdiegta Šiaulių m. savivaldybėje

STEAM centras Šiauliuose pradėjo veikti nuo 2020 balandžio 1 d.

Regioninis karjeros centras „Karjeras“ Alytaus mieste.

Skatinimas tobulinti užsienio kalbų kompetencijas

ESAMA SITUACIJA

39,2%

Tokia dalis abiturientų Vilniaus regione anglų k. VBE išlaikė aukščiausiais balais (86-100)¹

- Anglų k. egzaminą 2019 m. Vilniaus regione laikė 5169, o vokiečių k. egzaminą - vos 39 moksleiviai.
- Viena dažniausiai minimų kompetencijų, kurias būtina tobulinti įvairių Lietuvoje siūlomų inžinerinės pramonės specialybių absolventams – gebėjimas geriau komunikuoti anglų k. (bendrinė ir techninė

GALIMI SPRENDIMAI

- Pasitelkiant karjeros specialistus, moksleivių skatinti rinktis antrąją užsienio kalbą mokytis A lygiu iki mokyklos baigimo.

GERIEJI PAVYZDŽIAI

- **Klaipėdos mieste veikia Vokiečių bendruomenės kuruojama Zudermano gimnazija**, kurioje mokiniai greta įprastos bendrojo ugdymo programos rengiami tarptautiniam vokiečių kalbos II laipsnio diplomo egzaminui.
- **Lietuvos verslo kolegija** suteikia galimybę studentams mokytis verslo anglų kalbos pagal Pearsons metodiką, o sėkmingai baigusieji studijas ir išlaikę specialius egzaminus gauna anglų kalbos mokėjimą patvirtinantį sertifikatą.

NT opcijos ir infrastruktūra

Regionų pasirengimo investicijoms palyginimas infrastruktūros parengtumo srityje

ha

Užtikrinta A ir/arba B kategorijos valstybės ar savivaldybės žemės sklypų pasiūla, laisvi sklypai

~270

Kasmet vidutiniškai tiek TUI gamybos projektų pasirenka VRE regioną

m2

Užtikrinta Flex start / Advanced buildings patalpų pasiūla gamybos srities įmonėms, laisvas plotas

>70

Tiek užsienio investuotojų gamybos projektų kasmet svarsto Lietuvą

ha

Egzistuoja MTEPI veiklai skirtų teritorijų (A, B kategorijos), laisvi sklypai

180 ha

Tiek ploto reikia per pastaruosius 2 metus paskelbtiems projektams LEZ teritorijose

NT inventorizacija – galimybė identifikuoti ir pasiūlyti investuotojams patrauklių NT opcijų

A ir/arba B kategorijos valstybės ar savivaldybės žemės sklypų pasiūla

ESAMA SITUACIJA

Utenos regionas

23,7 ha

0

0

A/B kategorijos
laisvų valstybinių,
LEZ ir valstybinių
PP sklypų plotas

Iš jų – A kat.
sklypų plotas

Iš jų – 10 ha ir
didesnių A kat.
sklypų plotas

SIŪLOMI SPRENDIMAI

- Sklypų inventorizacija
- Bent vieno potencialaus sklypo identifikavimas
- Sklypo išvystymo plano parengimas
- Reikalingų teritorijų planavimo dokumentų pasirengimas
- Investicijos į sklypo infrastruktūrą

Legenda:

Savivaldybės, turinčios A/B kat. sklypų

Savivaldybės, neturinčios A/B kat. sklypų

Turimų A/B kat. sklypų bendras plotas

8,4 ha

Plataus pritaikomumo gamybos veiklai skirtų pastatų pasiūla

ESAMA SITUACIJA

Vilniaus regionas

0

Plataus pritaikomumo pastatų pasiūla

SIŪLOMI SPRENDIMAI

- Turimo gamybinės paskirties NT inventORIZACIJA
- Galimų modernizuoti / renovuoti NT opcijų identifikavimas
- Valstybei priklausančių sklypų, kuriuose būtų galima vystyti gamybinius projektus, identifikavimas ir vystymas
- Tipinio gamybai skirto pastato su plataus pritaikomumo galimybėmis projekto parengimas (Flex-start / Advanced building)
- Finansavimo pastato vystymui paieška ir statybos

GERIEJI PAVYZDŽIAI

- **Klaipėdos LEZ** sėkmingai realizavus pirmąjį, vystomas jau antrasis Flex-start tipo pastato projektas
- **Alytaus m. bei Šiaulių m. savivaldybėse** investuotojui perleidžiamas tipinio gamybinio pastato projektas su statybos leidimu

**Institucinė aplinka,
paskatos verslui ir
konkurencingumo
skatinimas**

Regionų pasirengimo investicijoms palyginimas viešojo valdymo, verslo paskatų ir regiono pasiekiamumo srityse

Savivaldos lygmeniu veikia patvirtintas finansinių paskatų paketas

Veikia investicinės aplinkos gerinimo vienetas

Konkurencingumo, pasiekiamumo ir žinomumo skatinimo programoms skiriamos lėšos

Savivaldos lygmeniu patvirtintas finansinių paskatų paketas, tinkantis gamybos įmonėms

INVESTICIJŲ SKATINIMAS REGIONE

-	Vilniaus miestas	-	Šalčininkų rajonas
-	Vilniaus rajonas	+	Švenčionių rajonas
+	Elektrėnų rajonas	+	Širvintų rajonas
+	Ukmergės rajonas	+	Trakų rajonas

GALIMI SPRENDIMAI

Sukurti finansinių paskatų paketą investicijų pritraukimui:

- Žemės mokesčio lengvata (0,01 – 4 %)
- NT mokesčio lengvata (0,03 – 3 %)
- Paskatos darbo vietų kūrimui
- Įsikūrimo išlaidų kompensavimas

Efektyviau panaudoti skatinamuosius savivaldybių fondus:

- Kompensacija darbuotojų atvežimui;
- Stipendijos trūkstančių profesijų studijoms

Verslo aptarnavimo vienetas savivaldybėse

ESAMA SITUACIJA

+

Vilniaus miestas

-

Vilniaus rajonas

-

Elektrėnų rajonas

-

Ukmergės rajonas

-

Trakų rajonas

-

Šalčininkų rajonas

-

Švenčionių rajonas

-

Širvintų rajonas

GALIMI SPRENDIMAI

- Diegti verslo aptarnavimo standartą, vieno langelio aptarnavimo sistemą savivaldybėse
- Įsteigti dedikuotus bendravimui su verslu etatus savivaldybėje
- Įgalinti miesto / regiono agentūrą vykdyti verslo aplinkos gerinimo iniciatyvas

GERIEJI PAVYZDŽIAI

- **Klaipėdos rajono savivaldybėje** įsteigtas etatas, dedikuotas bendravimui su verslu, verslumo skatinimo iniciatyvų vykdymui, aktualių savivaldybės paskatų tvarkos aprašų pakeitimų bei papildymų inicijavimui, verslo sąlygų analizei

Regiono pasiekiamumo ir žinomumo skatinimas

ESAMA SITUACIJA

3

Pasiekiamumas skrydžiais yra vienas iš TOP3 kriterijų, investuotojui renkantis regioną¹

Potencialūs užsienio investuotojai, nurodę, jog Lietuvos nepasirinko dėl patogaus susisiekimo nebuvimo¹:

	Sektorius	Suplanuota darbo vietų	Metai
1	Gamyba	230	2017
2	Gamyba	100	2017
3	Gamyba	180	2016

GALIMI SPRENDIMAI

- Bendradarbiauti su Lietuvos ir užsienio vežėjais dėl patogaus susisiekimo užtikrinimo įvairiomis transporto priemonėmis, įskaitant maršrutinių autobusų, geležinkelio, oro linijų vežėjus.
- Vykdyti regiono žinomumo didinimo ir rinkodaros programas.

GERIEJI PAVYZDŽIAI

Klaipėdos regiono savivaldybės kartu kuria regiono patrauklumą bei įgyvendina regiono žinomumo ir pasiekiamumo didinimo programą, kurios metu vykdo tikslines rinkodaros priemones ir taip pritraukia skrydžius į Palangos oro uostą

Šaltinis 1: Investuok Lietuvoje duomenys

Šaltinis 2: The Global Competitiveness Report 2017-2018, World Economic Forum; Tai yra GCI indekso sudedamoji dalis

Šaltinis 3: "Connectivity and growth", 2017, PwC

Akvilė Naginionytė

Regionų plėtros projektų vadovė

T.: +370 603 83097

E.: akvile.naginionyte@investlithuania.com

A.: Upės g. 23 | Vilnius, LT-08128 | Lietuva

